Oulun kaupungin asiantuntijalausunto valtioneuvoston selvitys: Osaamisunioni, perustaitoja koskeva toimintasuunnitelma ja STEM-aineiden opetusta koskeva strateginen suunnitelma

SIVISTYS- JA KULTTUURIPALVELUT

OULU

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Yhteenveto, Oulun kaupunki

Oulun kaupunki pitää **tiedonantoja** ja **aloitteita kannatettavina**. Niiden tavoitteet ovat ajankohtaiset ja tärkeät, linjaukset kannatettavia.

Oulun kaupungin näkökulmasta EU:n ehdotukset **tukevat** erinomaisesti niitä **linjauksia**, joita olemme jo **toteuttaneet paikallisesti**. Meille on tärkeää, että **osaamista tarkastellaan kokonaisuutena**, jossa perustaidot, digitaaliset valmiudet, LUMA-osaaminen, yrittäjyystaidot ja ekososiaalinen sivistys kytkeytyvät yhteen.

Tavoitteiden toteutuminen edellyttää **panostuksia opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamiseen**. Tarvitaan laadukasta koulutusta, mutta myös resursseja **toimintakulttuurin kehittämiseen**. Laaja-alaisuuden vahvistaminen ei voi nojata vain yksittäisten, innostuneiden opettajien työhön, vaan siihen tarvitaan koko kouluyhteisö ja koulutusjärjestelmä. Osaamisunionin tavoitteisiin pääseminen vaatii myös **jatkuvan oppimisen polkujen monipuolistamista** sekä **joustavuutta työelämässä** itsensä kehittämiseen, **uudelleen kouluttautumiseen** sekä **osaamisen päivittämiseen**. **Julkisen sektorin** ja **yritysmaailman yhteistyötä** tulee tiivistää niin, että koulutustarjonta ja työmaailman tarpeet kohtaisivat mahdollisimman hyvin.

Opetussuunnitelmat tarjoavat vahvan **viitekehyksen laaja-alaisuuden edistämiselle**, mutta opettajat **tarvitsevat tukea** sen **merkityksen ymmärtämiseen** ja arvostamiseen. **Tulevaisuuden työelämässä** tarvitaan yhä enemmän **kokonaisuuksien hallintaa** ja osaamista, **systeemistä ajattelua**, joka ylittää yksittäisten oppiaineiden rajat. Tätä EU:n aloitteet erityisesti painottavat ja minkä me Oulussa näemme keskeisenä.

Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut on mielellään mukana kehittämässä **tulevaisuuden osaamista** ja **sen määrittelyä** tulevaisuuden tarpeisiin. Lausuttavan aihealueen mahdollisiin **kokeiluihin** ja **pilotteihin** Oulun kaupunki esittää kiinnostuksensa.

Teema-alueen toteutus Oulun kaupungissa

Oulun kaupungissa on jo vuosien ajan kehitetty erilaisia **malleja** ja **toimintoja**, jotka **lävistävät kaikki kasvatuksen ja opetuksen** asteet varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja sitä kautta jatko-opintoihin. **Malleja kehitetään** säännöllisellä **yhteistyöllä** kaupungin muiden toimi- ja vastuualueiden kanssa. Yhteistyökumppaneista esimerkkinä voidaan mainita ainakin **kirjastopalvelut**, **kulttuuripalvelut** sekä **Business Oulu**. Lisäksi teemme laaja-alaista yhteistyötä **ammatillisen koulutuksen**, Oulun **ammattikorkeakoulun** sekä **Oulun yliopiston kanssa**. Oulun yliopisto on ainoa yliopisto Suomessa joka tarjoaa **STEAM-sivuaineopintoja** mahdollisuutena kaikkien asteiden opettajaksi opiskeleville.

Olemme jo vuodesta 2017 lähtien käytetty **STEM-käsitteen sijaan STEAM-käsitettä**, jossa **A-kirjain** tuo eri taiteen alat ja muodot yhteiseen keskusteluun ja kehittämiseen eri tieteenalojen ja teknologian kanssa.

Turun kaupungin kanssa olemme muodostaneet yhteistä käsitystä STEAMin mahdollisuuksista paitsi kasvatukseen ja opetukseen mutta myös jatko-opintopolkuihin ja yhteistyöhön elinkeinoelämän kanssa. **Kansalliseen STEAM-verkostoon** on vuosien varrella liittynyt jo liki **30 kuntaa tai kaupunkia**. Yhdessä olemme tehneet kansalliseen LUMATE-strategiaan sekä muihin kansallisiin asiakirjoihin pohjautuvan **STEAM-vision ja -strategian**.

SIVISTYS- JA KULTTUURIPALVELUT

Verkkosivut: STEAM in Oulu

Verkkosivut: Kestävän tulevaisuuden opinvirta

Verkkosivut: Työntaitajat

OULU

Rohkeasti reunalla – STEAM in Oulu. Luovaan toimintamalliin yhdessä tekemällä.

- Rohkeasti reunalla – innovatiivinen, uskalletaan kokeilla ja epäonnistua
- Luova toimintakulttuuri – kokeileva ja koko ajan kehittyvä

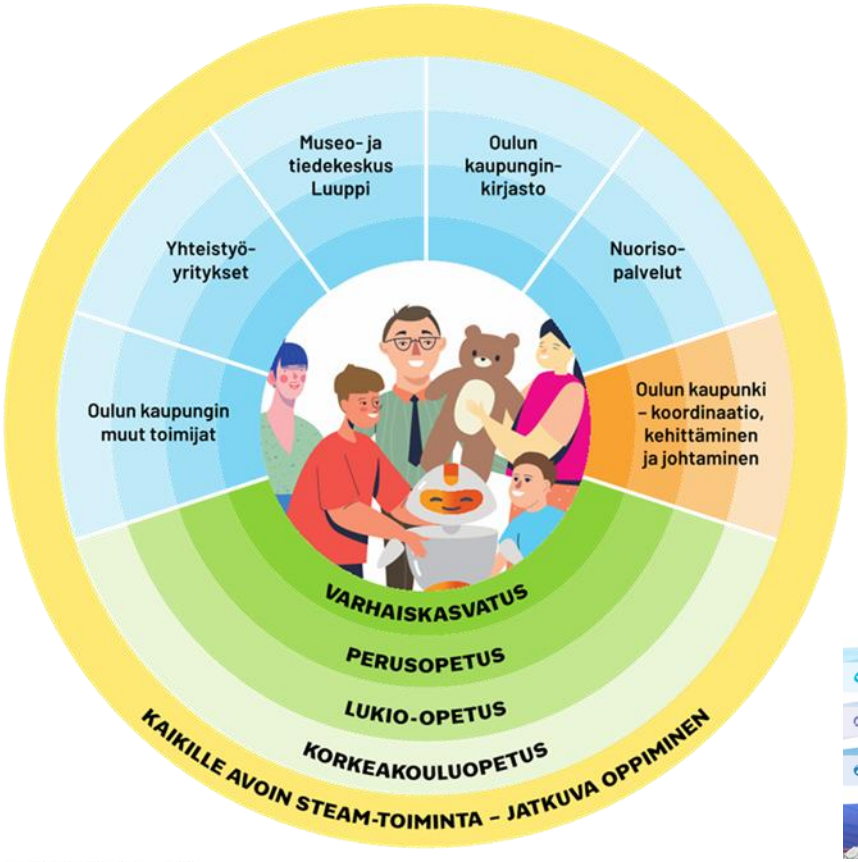

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN OPINVIRTA

- luontosuhde
- kiertotalous
- ilmasto-osaaminen
- lapset ja nuoret luomassa ratkaisuja
- Luontokuntoon-haasteet

LUKUTAIDON EDISTÄMINEN

- monilukutaito
- kriittinen ajattelu
- tiedonhallinnan taidot
- Lukumetka ja Kirjastoreitti
- Lukukuntoon-haasteet
- Lukevin kaupunni

DIGITALISAATIO

- medialukutaito
- ohjelmointiosaaminen
- digitaalinen osaaminen
- tekoäly
- digitaalinen suunnittelu ja valmistaminen
- Digikuntoon-haasteet

YRITTÄJYYS- JA TYÖELÄMÄKASVATUS

- koulutus- ja urapolku
- työelämätaidot
- yhteiskehittäminen
- vierailut yrityksiin ja yrityksistä
- oppilaiden omat yritykset

KULTTUURIKASVATUS

- museo- ja tiedereitti
- lastenkulttuurikeskus Kotilo
- STEAM Artistic Residency
- Oulu2026

TUNNE- JA TURVATAITOKASVATUS

- hyvinvointi
- myönteinen minäkuva, itsetuntemus, vahvuudet
- vuorovaikutustaidot
- osallisuus
- digitaalinen turvallisuus

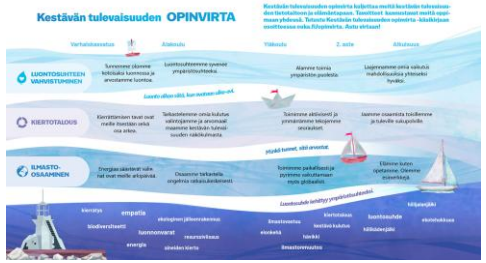

SIVISTYS- JA KULTTUURIPALVELUT

OULU

[Case: Hintta Design]

STEAM Kansallinen verkosto 2025
Visio2028

STEAM kaikille / STEAM yhdessä / STEAM avain menestykseen

Tavoitteet:

1. **Paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen veto- ja pitovoiman lisääminen**
2. **Uusien kansalaistaitojen ja jatkuvan oppimisen vahvistaminen**
3. **Perusopetuslain muutoksen edistäminen ja koulutuksellisen tasa-arvon lisääminen**
4. **STEAMin kirjaaminen valtakunnallisiinvarhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen sekä toisen asteenopetussuunnitelmien perusteisiin.**
5. **Osaavan työvoiman saatavuuden ja työelämätarpeiden kohtaamisen varmistaminen.**
6. **Toimintakulttuurin systeemistä muutosta edistetään organisaation kaikilla tasoilla**
7. **Luodaan kansallinen STEAM-verkosto ja osallistutaan kansainvälisten verkostojen toimintaan**
8. **Edistetään luovilla aloilla tarvittavien taitojen kehittymistä**

TURKU STEAM Turku SIVISTYS- JA KULTTUURIPALVELUT STEAM IN OULU

Sivistyksen superviikko 2026

OULU

5.5.

Maailman suurin virtuaalinen yritysvierailu

MAAILMAN SUURIN VIRTUAALINEN YRITYSVIERAILU

6.–7.5.

Amazing North 2026 & ToolCamp

7.5.

Lasten ja nuorten kaupunkikokous

LASTEN JA NUORTEN KAUPUNKIKOKOUS

8.5.

STEAM in Oulu Summit

STEAM IN OULU